

MCB-001-034105

Seat No. _____

M. A. (Sem. I) (CBCS) Examination

December – 2016

ICT-01 : Geography : Paper - V

(Man & Environment System)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 034105

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

- ૧ માનવ અને પર્યાવરણ વચ્ચેના સંબંધ સમજાવી, પરિસ્થિતિકીય વિજ્ઞાન અને પરિસ્થિતિકીય તંત્રનો ખ્યાલ આપો. ૧૪
- અથવા**
- ૧ માનવ અને પર્યાવરણ સંબંધનો ઇતિહાસ વિગતે સમજાવો. ૧૪
- ૨ પર્યાવરણની વ્યાખ્યાઓ આપી તેનાં પ્રકારો જણાવો. ૧૪
- અથવા**
- ૨ પાણી પ્રદૂષણના મુખ્ય સ્ત્રોત અને તેનાથી બચાવના ઉપાય જણાવો. ૧૪
- ૩ પ્રાકૃતિક આપદા એટલે શું ? તેનાં પ્રકારોની ટૂંકમાં માહિતી આપો. ૧૪
- અથવા**
- ૩ પર્યાવરણ અભ્યાસનાં અભિગમો જણાવો. ૧૪
- ૪ ટેકનોલોજીનાં બદલાવને કારણે પર્યાવરણમાં આવેલા બદલાવો ઉદાહરણ આપી જણાવો. ૧૪
- અથવા**
- ૪ પર્યાવરણીય આયોજન એટલે શું ? તેના વિવિધ પાસાંની જાણકારી આપો. ૧૪
- ૫ નીચેની ચાર ટૂંકનોંધ પૈકી કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધના જવાબ આપો : ૧૪
- (અ) પર્યાવરણ ભૂગોળનો વ્યાપ
(બ) પર્યાવરણનાં અજૈવિક ઘટકો
(ક) પ્રદૂષક
(ડ) ધ્વનિ પ્રદૂષણ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Draw neat diagram wherever necessary.

1 Explain man and environment relationship and give an idea about ecology and ecosystem. 14

OR

1 Examine in detail the chronology of 'man-environment relationship.' 14

2 Give definition of environment and its types. 14

OR

2 Give sources of water pollution and its remedies. 14

3 What is natural disaster ? Give brief account on their types. 14

OR

3 Give the approaches environmental studies. 14

4 Give with example changes in environment from changes in technology. 14

OR

4 What is meant by environmental management ? Describe in detail of its various aspects. 14

5 Write notes on any two of the following four notes : 14

- (a) Scope of environment geography
- (b) A biotic components environment
- (c) Pollutants
- (d) Noise pollution.